

Η ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΛΟΣΣΟΥ ...ΤΩΝ ΣΠΗΛΑΙΩΝ

ΚΕΙΜΕΝΟ : ΚΩΣΤΑΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ
 ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ : ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ,
 ROBBIE SHONE (shonephotography.com), ΚΩΣΤΑΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΩΤ. ROBBIE SHONE

Είναι Παρασκευή 3 Ιουλίου 2009 και τα πάντα είναι έτοιμα για την αναχώρηση δύο σπηλαιολόγων του Σπηλαιολογικού Ελληνικού Αθλητικού Συλλόγου (Σ.ΕΛ.Α.Σ – www.selas.org) με προορισμό την Κρήτη και συγκεκριμένα τα Χανιά. Ο Πήτερ Σταυρόπουλος και ο υπογράφων οργανώνουν κάθε χρόνο από το 2003 σπηλαιολογικές αποστολές εξερεύνησης νέων σπηλαίων στα Λευκά Όρη (2454μ) του νομού Χανίων της Κρήτης.

Ο υπογράφων έχει αναλάβει για λογαριασμό του Σ.ΕΛ.Α.Σ την οργάνωση της μιας εκ των δύο φετινών αποστολών του συλλόγου στην περιοχή. Η πρώτη για φέτος αποστολή γίνεται σε συνεργασία με την Σπηλαιολογική Εταιρεία του Πανεπιστημίου του Σέφιλντ (Sheffield University Speleological Society, SUSS) από την Αγγλία. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο ΣΕΛΑΣ έχει συνεργασίες με μεγάλο αριθμό σπηλαιολογικών ομάδων από το εξωτερικό ενώ η συγκεκριμένη συνεργασία είναι η τρίτη αποστολή που πραγματοποιείται με την ομάδα του S.U.S.S (έτη 2006, 2008 και 2009, και οι τρεις στην συγκεκριμένη περιοχή).

Το βουνό αυτό είναι ένας πραγματικά εντυπωσιακός ορεινός όγκος με υψόμετρο 2454μ, και έκταση μεγαλύτερη από 400 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Οι περισσότεροι γνωρίζουν το βουνό αυτό λόγω του εντυπωσιακού φαραγγιού της Σαμαριάς (που όμως δεν είναι το μοναδικό φαράγγι του ορεινού όγκου). Λίγοι όμως είναι αυτοί που γνωρίζουν ότι το ανάγλυφο του βουνού αυτού χαρακτηρίζεται από ένα εξαιρετικά μεγάλο αριθμό κορυφών (περίπου 50) οι οποίες έχουν υψόμετρο μεγαλύτερο από 2000μ. Ακόμη λιγότεροι είναι αυτοί που γνωρίζουν ότι το βουνό φιλοξενεί τα μεγαλύτερα σε βάθος σπήλαια της χώρας (*) ενώ τα τελευταία χρόνια έχουν ανακαλυφθεί περίπου 1000 νέα σπήλαια (**). Ανάμεσα από τις περήφανες αυτές κορυφές απλώνεται ένα μοναδικό τοπίο «αλπικής ερήμου», με ελάχιστη (και σπάνια) βλάστηση καθώς επίσης ελάχιστες πηγές νερού.

Στόχος για φέτος είναι η συνέχεια της εξερεύνησης του σπηλαίου «Κολοσσός», το οποίο ανακαλύφθηκε κατά την διάρκεια της περουνής αποστολής και για το οποίο υπάρχουν ενδείξεις ότι συνεχίζει. Η προετοιμασία της αποστολής έχει ξεκινήσει εδώ και αρκετούς μήνες με συχνές επαφές μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τηλεφώνου. Η Αγγλική ομάδα (δμελής για φέτος, αποτελούμενη από τους Robert Eavis, Robert Shone, Jeffery Wade, Henry Rockliff, Robert Middleton, Alistair Mortazav) έχει φτάσει στην Κρήτη από της 26 Ιουνίου με σκοπό να παραμείνει μέχρι τις 11 Ιουλίου. Η επικοινωνία μαζί τους έχει χαθεί από της 28 Ιουλίου καθώς στην περιοχή που βρίσκεται ο «Κολοσσός»

ΦΩΤ. Κ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

σός» δεν υπάρχει επαρκής κάλυψη από κάποιο δίκτυο κινητής τηλεφωνίας. Απαιτείται ανάβαση σε κάποια κορυφή – τουλάχιστον 20 λεπτά από την κατασκήνωση – προκειμένου να σταλεί κάποιο γραπτό μήνυμα ή να πραγματοποιηθεί με δυσκολία κάποια κλήση.

Προφανώς από αυτήν την κοντινή κορυφή, ο Rob Eavis, αρχηγός της Αγγλικής ομάδας, έστειλε εκείνο το πρωί το εξής γραπτό μήνυμα: «*Το σπήλαιο έχει φτάσει σε βάθος -480μ και συνεχίζει! Η ομάδα έχει αρχίσει να κουράζεται αλλά είναι γεμάτη ενθουσιασμό! Αναμένουμε την συνδρομή σας από αύριο, ελπίζω να μην άλλαξε κάτι*»

Είναι πολύ δύσκολο να περιγράψει κανείς τα συναισθήματα που αισθάνθηκαν οι Έλληνες σπηλαιολόγοι, μόλις έλαβαν αυτό το μή-

νυμα εκείνη την Παρασκευή. Τα συναισθήματα που προκαλεί η προσδοκία για την ανακάλυψη ενός μεγάλου σπηλαιίου είναι μοναδικά... Προφανώς η σπηλαιολογία είναι ένα από τα τελευταία πεδία ανθρώπινης δραστηριότητας (με εξαίρεση την επιστήμη και την εξερεύνηση του διαστήματος) που μπορούν να σου δώσουν μια γεύση από την συγκίνηση που ένοιωθαν οι εξερευνητές άλλων – παλαιότερων εποχών. Σύμφωνα με το μήνυμα, το σπήλαιο συγκαταλέγεται ήδη στα βαθύτερα σπήλαια στην χώρα. Μόλις **15 σπήλαια** (από όσα έχουν ανακαλυφθεί έως σήμερα), έχουν βάθος μεγαλύτερο από **400 μέτρα!** Τέτοιες ανακαλύψεις δεν γίνονται κάθε μέρα. Μπορεί κάποιος να είναι σπηλαιολόγος για πολλά - πολλά χρόνια και να μην έχει την τύχη να ανακαλύψει και να εξε-

©GT, ROBBIE SHONE

©GT, ROBBIE SHONE

ρευνήσει ένα τέτοιο σπήλαιο. Και μάλιστα το σπήλαιο συνεχίζει... Τι επιφυλάσσει άραγε η συνέχεια? Η φαντασία οργιάζει και το ταξίδι των δύο σπηλαιολόγων φαντάζει μακρινό από την ανυπομονησία τους.

Για να φτάσει κανείς στην περιοχή «Μαύροι Λάκκοι», μια κοιλάδα των Λευκών Ορέων, η οποία καλύπτεται από χαρακτηριστικό σκουρόχρωμο ασβεστόλιθο και βρίσκεται σε υψόμετρο μεγαλύτερο από **1800 μέτρα**, πρέπει να προσεγγίσει το βουνό από την Ανώπολη των Σφακιών. Οι σπηλαιολόγοι του Σ.Ε.Λ.Α.Σ φτάνουν εκεί το Σάββατο (4 Ιουλίου) το πρωί όπου συναντούν τον **Γιάννη Ορφανουδάκη** κάτοικο της περιοχής και τον **Γρηγόρη Αναστασόπουλο** σπηλαιολόγο μέλος του Σπηλαιολογικού Ομίλου Κρήτης ο οποίος θα συμμετάσχει στην αποστολή. Ο πρώτος καθώς και μέλη του ΕΟΣ Χανίων υποστηρίζουν ευγενικά εδώ και πολλά χρόνια τις αποστολές του Σ.Ε.Λ.Α.Σ στην περιοχή. Ο Γρηγόρης συμμετέχει για πολλοστή φορά τα τελευταία χρόνια σε αποστολή του ΣΕΛΑΣ και ως συνήθως κουβαλά μαζί του τον φωτογραφικό του εξοπλισμό με την προσδοκία να προβάλει στην κοινωνία μας μερικές καλές εικόνες από τον υπόγειο κόσμο της χώρας – έργο πραγματικά δύσκολο υπό τις παρούσες συνθήκες .

Μια ώρα με αυτοκίνητο σε χωματόδρομο και πορεία 4 ωρών με βαριά σακίδια (φορτωμένα με υλικά και τρόφιμα για 5 μέρες) χωρίζουν την Ελληνική ομάδα από την κατασκήνωση που έχει στηθεί κοντά στο σπήλαιο «Κολοσσός». Τις επόμενες ημέρες Έλληνες και Άγγλοι θα διασχίσουν εκατοντάδες μέτρα σκοτεινών, δύσβατων και κάποιες φορές επικίνδυνων τούνελ από ασβεστόλιθο, χωρίς να έχουν ιδέα του τι μπορεί να αντιμετωπίσουν στην επόμενη γωνία. Η προσπάθειά τους βεβαίως άξιζε τον κόπο! Οι Έλληνες και οι Άγγλοι σπηλαιολόγοι έγιναν οι πρώτοι άνθρωποι που εξερεύνησαν και χαρτογράφησαν το πελώριο αυτό βράθυρο της Κρήτης, κατεβαίνοντας σε βάθος **-553 μέτρων** κάτω από την επιφάνεια της γης. Πέρα από την εντυπωσιακή είσοδο με το μεγαλοπρεπές πηγάδι βάθους 150 μέτρων στο οποίο κατέβαιναν με τα σκοινιά τους και αφού σύρθηκαν σε δύο μεγάλου μήκους στενούς μαιάνδρους (ο ένας «στεγνός» και ο άλλος με τρεχούμενο νερό), ανακάλυψαν μια εντυπωσιακή αίθουσα με ύψος

ΦΩΤ. ΓΡ. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Ο Σπηλαιολογικός Ελληνικός Αθλητικός Σύλλογος (Σ.Ε.Λ.Α.Σ) www.selas.org ιδρύθηκε το 1997 και έχει στο ενεργητικό του σημαντικές σπηλαιολογικές αποστολές και εξερευνήσεις στα μεγαλύτερα σπήλαια και βράθρα της Ελλάδας και του εξωτερικού. Ο Σ.Ε.Λ.Α.Σ είναι ιδρυτικό μέλος της Σπηλαιολογικής Ομοσπονδίας Ελλάδος. Στην Ελλάδα δραστηριοποιούνται περί τους 17 σπηλαιολογικοί σύλλογοι, στους οποίους συμμετέχουν 1.500-2.000 άτομα. Μέσα από τις τάξεις τους έχει συγκροτηθεί οργανωμένη ομάδα σπηλαιοδιδασκαλίας (Ομοσπονδιακή), η οποία έχει συμμετάσχει σε σχετικές επιχειρήσεις και είναι εγκεκριμένη από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας.

ΦΩΤ. ΓΡ. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

της οροφής από το δάπεδο τουλάχιστον 50 μέτρων. Την αίθουσα αυτήν – μιας και εκεί τελείωνε το σπήλαιο – την ονόμασαν «Τελικός Προορισμός». Μπροστά στην αίθουσα αυτήν ένας σταθμός του ΜΕΤΡΟ της Αθήνας φαντάζει μικρός.

Η επιτυχία της αποστολής έγκειται στο γεγονός του ότι η 9 μελής ομάδα κατάφερε να ξεπεράσει όλες τις δυσκολίες του σπηλαιίου αλλά και της διαβίωσης στο ερημικό αλπικό τοπίο του βουνού και να φτάσει στο βάθος που προαναφέρθηκε. (-553, και μήκος λίγο μεγαλύτερο από 1.000μ). Με το βάθος αυτό το σπήλαιο κατατάσσεται **8^ο βαθύτερο στην χώρα** (από όσα έχουν ανακαλυφθεί μέχρι σήμερα). Αξίζει να αναφερθεί το ότι στην περιοχή δεν υπάρχει κοντά κάποια πηγή νερού και έτσι οι σπηλαιολόγοι αναγκάστηκαν επί 2 εβδομάδες να λειώνουν χιόνι για να καλύψουν τις ανάγκες τους κατά την διαμονή τους στο βουνό.

Οι 9 σπηλαιολόγοι, Έλληνες και Άγγλοι δήλωσαν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι και φέτος από αυτήν την σπάνια εμπειρία καθώς προχώρησαν σε πλήρη χαρτογράφηση αλλά και σε φωτογράφιση όλων των σημείων του σπηλαιίου. Τα Λευκά Όρη είναι

σίγουρα μια από τις πιο ενδιαφέρουσες σπηλαιολογικά (και όχι μόνο) περιοχές στον κόσμο με εξαιρετικά μεγάλο αριθμό σπηλαίων γεγονός που ήδη προκαλεί πολλές σπηλαιολογικές αποστολές. Οι προοπτικές αυτές θα οδηγήσουν σε ακόμη σημαντικότερες σπηλαιολογικές ανακαλύψεις στο μέλλον και καθιστούν απαραίτητη την προστασία της περιοχής από παρεμβάσεις που θα μπορούσαν να αλλοιώσουν τον χαρακτήρα της. Κώστας Αδαμόπουλος

(*) Τα τρία βαθύτερα Ελληνικά σπήλαια βρίσκονται στα Λευκά Όρη, ενώ στο βουνό έχουν ανακαλυφθεί και άλλα σπήλαια τα οποία συμπληρώνουν την λίστα με τα 15 βαθύτερα, ανάμεσα τους και το βάραθρο Κολοσσός.

(**) Σύμφωνα με παλαιότερες ανακοινώσεις της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας ο αριθμός των Ελληνικών σπηλαίων ανέρχεται σε πλέον των 10.000. Τα 1000 σπήλαια των Λευκών Ορέων συμπεριλαμβάνονται μερικώς στον υπολογισμό αυτόν, γεγονός που υποδηλώνει την τεράστια σπηλαιολογική σημασία της περιοχής.

ΦΩΤ. ΓΡ. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ